

DÉLVIDÉK

(HÉTENAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és kiadóhatal: —
 Budapest, IV., Károlyi-sz. 20.
 Telefon: 200.

Feladvány: —
KONYA LAJOS

Szerkesztő:
BARKAS MÁRK

— Megjelenik mindennap délután. —
 Előfizetési díjak: egész évre 72 K,
 félévre 36 K, negyedévre 18 K.

Az antant csak formailag szállja meg Pestet.

Páris, aug. 15. A legjobb forrásból nyert értesülés alapján közli a Le Temps, hogy a magyar főváros megszállása antant csapatok által nincs tervbe véve. Budapestre minden tábornokkal csak egy század vonul be mint kíséret.

Szeged új kormányzója.

Szeged, aug. 15. De Tournadre francia tábornok lett Szeged új kormányzója.

A szegedi kormány elutasítása.

Varjassy Lajos kereskedelemügyi miniszter Budapestre utazott Dossa francia vezérkari ezredessel, De Lobit francia főparancsnok vezérkari főnökével és Saint Lamer kapitánnyal, a főparancsnok szegedi politikai referensével. Együtt utazott a társasággal Pálffy Dániel volt kereskedelemi államtitkár is.

A bolgárok félnak a román terjeszkedéstől.

Páris, aug. 15. Genfi jelentés alapján írja a Le Temps, hogy Budapest elfoglalásának híre a bolgár körökben valószínűsége rémületet keltett. Az újságok erősen támadják a román kormányt.

A magyar korona és a román király.

Egy budapesti újsághír alapján közli a Le Temps, hogy magyar körökben titokban a monarchia visszaállításáról beszélnek. Ebben az esetben a magyar koronát a román királynak kínálnák fel, aki a béke végleges megkötéséig egy magasrangú kiküldöttel képviseltetné magát.

A Temps megjegyzi, hogy ezen hirt csak különösségénél fogva közli.

Mit beszél a repülő miniszter.

— Nem vesz részt a tülekedésben. —

Dömötör Mihály, a szegedi népjóléti miniszter a következőket mondta el siófoki légi utazásáról:

— Másfél óra alatt jöttem Siófoktól Szekszárdon át Szegedre — repülőgépen. Én ugyanis Budapesten jártam Teleki Pál és az Abrahám-kormány megbízásából. Előre kell bocsátanom, hogy az Abrahám-kormány a Peidl-kormányval nem akart szóbaállni és e kormány ellen, melyben a bolsevistarendszer folytatását látták, az antantnál tiltakozott. De amikor az Abrahám-kormány József főherceg vállalkozásáról értesült, azonnal félretett minden személyi tekintetet. Azért mentünk Budapestre, hogy tájékoztassuk mindenről, diplomáciai összeköttetésről, pénzügyi dolgokról és a nemzeti erők egyesítését tűztük ki célul. Tárgyaltunk József főherceggel és a budapesti kormány tagjaival. A tárgyalás eredménye megnyugtató, de részleteket nem közölhetek.

Tárgyalás közben személyi tekinteteket mellőztünk; a budapesti kormány intézkedéseinket, melyeket a haderő és a pénzügy terén tettünk, magáévá tette. A tisztviselőket átveszi.

Siófokra visszatérve tudtuk meg, hogy a szegedi kormány beszüntette működését. Én visszajöttem, hogy a vezetésem alatt álló két minisztérium ügyeit likvidáljam. Budapesten jelenleg csend van. A lakosság nagy része éhezik. A vonatok nem közlekednek. Én visszafelé is repülőgépen jöttem, Siófokig egy nervég autón, Siófoktól Szekszárd érintésével másfél óra alatt értem Szegedre.

Arról, hogy a szegedi kormányral fuzionál-e a budapesti kormány, Dömötör miniszter óvatosan csak annyit mondott: Lehet, hogy a szegedi kormány is részt vesz az új alakulásban, de én nem akarok ott lenni a tülekedésnél.

Budapesten zavargások voltak.

Bécs, augusztus 15. Budapesten zavargások voltak. A fosztogatások nyomán véres összeütközések voltak. A román csapatoknak sikerült a zavargásokat szétoszlatni és a rendet helyreállítani. (Le petit Parisien.)

Akasztták a kommunistákat.

Zürich, aug. 15. Budapestről jelentik egy bádeni hírlapnak, hogy eddig Budapesten több mint 300 kommunistát akasztottak fel.

Szegeden nincsenek románok.

Szabadkán tegnap megbízhatatlan forrásból azt a hírt terjesztették, hogy a románok bevonultak Szegedre és ott a fehérgárdát lefegyverezve, átvették a hatalmat. Mint értesültünk, ezekből a hírekből egy szó sem igaz. Szegeden nincsenek románok.

Az ukrán hetman fogadása Odesszában.

Bern, aug. 14. Az ukrán sajtóiroda jelenti, hogy Gregoriev hetmant Odesszában a nép a legnagyobb lelkesedéssel fogadta a városba való bevonulása alkalmából.

Amerikai hangok a magyar válságról.

Bécs, aug. 15. A „Chicago Tribune“ párisi kiadása két részletes tudósításban számol be a budapesti eseményekről, ottani tudósítójának táviratai alapján.

Az első tudósítás szerint az antant Amerika közbelépésére ismét elrendelte a blokádot Budapestre és Magyarországra vonatkozóan. A blokádot mindaddig fenntartják, míg a románok nem nyújtanak biztosítékot arra nézve, hogy nem foglalják le az élelmicikkeket a saját részükre, mert a románok már megkapták az őket megillető részt.

Az utban levő élelmiszorküldeményeket Bécsben főtartóztatták és nem továbbították, amíg a kívánt biztosítékot meg nem kapják. — Ugyanez a tudósítás a többi, már ismert hír kaposán azt is közli, hogy a magyar szocialisták nyomatékosan tiltakoztak a román megszállás és az erőszakosan megalakított reakciós kormány ellen.

A másik részletes tudósítás címe: „Monarchikus államformára következtetnek József főherceg hatalomra jutásából“. Tartalma rövidített fordításban a következő:

Négy évi harc után a demokráciáért, a Hohenzollernek és Habsburgok letöréséért, az utóbbiak újra hatalomra jutottak. Nem lehetetlen, hogy Magyarország nemsokára újból királyi hatalom alá kerül és senki sem állíthatja, hogy Ausztriát, amely ma már teljesen független, nem fogja-e magával rántani?

Tegnap értesültem arról, hogyan erőszakolták ki a szocialista kormány lemondását és József főherceg hatalomra jutását. — A főherceg, aki a Károlyi-kormány idejében összes címeiről lemondott és magát egyszerűen Habsburg Józsefnek nevezte, proklamációt adott ki, amelyet, mint főherceg irt alá.

Meginterjuvoltam és amíg

és azt állítja, hogy az államformát a hat héten belül összehívandó nemzetgyűlés fogja megállapítani, — ítéve, ha ezt a románok megengedik — addig egy szóval sem mondja azt, hogy nincs kizárva, hogy az államforma menarehikus lesz.

Az ideiglenes kormány hivatalnok kormány, amely a régi rezsim magasabbrangú tisztviselőiből alakul.

Budapest zászlódszót öltött és a régi tisztek újból felöltötték aranyaldizsített egyenruháikat, amelyet a bolszista szalom alatt nem hordhattak.

A palicsi mise.

Nagyboldogasszony napját magasztos szép ünnepeléssel ülte meg Palics fürdő közönsége.

Erre a napra Koudela Géza, a szabadkai társadalomnak általánosan becsült tagja, újabb alkotásával gazdagította zeneirodalmi sikerit. Misét komponált, melyet ő maga palicsi misének nevezett el. A mise zenéjét „C dur”-ban írta, amely modern irányzata mellett a maga teljességében áhítatos, bensőséges.

Kiemeljük a Kyrie második részében a tenor szólam hatásos erőseendőjét, a Sanctus eleven fenségségét, melyben a forte unisonóját nagyszerű kontrasztképpen a két női szólam, meleg lágy szótója követte. A Benedictus C mollba eső részében a folytonos érzelmi emelkedés ragadja magával a hallgatót. De a legbensőségesebb mégis az Agnus Dei, mely szines modulációival drámailag szövegálatást. Az egész nagy kompozíciónak legnagyobb része az Offertorium „Üdvözlégy Mária” betéte. Gyönyörű szoprán és alt duett ez. Sok Ave Mariát hallottunk már, de ennyi eredeti felfogással még nem találkoztunk. Elmondhatjuk róla, hogy maga a szöveg muzikál, és a muzika szöveg nélküli anyagi üdvözlés. A remek kompozíciónak különösen második része, és ennek bafejező akkordjai ragadták magukkal az áhítatos közönséget.

A zenét maga a szerző tanította be. Milassin Mária, csengő szopránja, Lyubibratich Lilienek meleg, bársonyos altja, Raffy József érces tenorja, különösen a felsőbb fakvészekben, Frankl György szelid, lágy esellőszzerű baritonja egyetemes összhangban áradtak azét.

Az érdekes misét Barth Benedek celebrálta.

Nemesak a kiskápolna, nem csak annak udvara, de a kápolnához vezető út is megtelt előkelő közönséggel. Sokan Szabadkáról jöttek, hogy részesei legyenek a szép ünnepélynek.

R-y P-I.

(Amint értesültünk, a misét f. hó 20-án, sz. István napján fél 12-kor a Ferenc rendi barátok templomában megismétlik.)

— Budapestben elfogott szociálisták. Budapestben leartóztatták Garbai Sándor, Agoston Péter és Haubrich volt minisztereket.

A kommunisták be akartak törni Szabadkára.

(Saját tud.)

Szabadka, aug. 15

A magyarországi kommunizmus tudvalevőleg már végezt rugott, a proletár egyesülést hirdető nagy elmék, tudáillik azok, akik nem tudtak meglégni, más módon légnak, mint ahogy ők akarták, — a szabadkai titkos hívek pedig csak magukban esikorgatják fogait, de óvakodnak elárulni, hogy nincs inykhre a dolgok fordulása, mert másképpen várták ők a világ proletárjainak egyesülését.

Halasról érkezett hírek szerint nagy reményeket tápláltak a város szin szabadkai hívei. A halasi nagy diktátor Hubert Ozkár, aki már azért is közel állott mesteréhez, Kun Balához, — mert holmi esalásokért őt is elítélték — páncélonaton betörést tervezett Szabadka ellen. — A támadás célja Szabadka megfélemlítése volt. Az itteni titokban bujkáló elvtársakkal rég megvolt a meggyezéses úgy, hogy amint ideérkeztek volna, a helybeli bizalmi férfiak rögtön rávetették volna magukat a kiválasztott burzsoákra és azután jött

velna a kétél. — A kiválasztottak száma 500 volt. A névsorokat Halason meg is találták a kommunisták direktorok iratai között. — Még az akasztás helye is meg volt határozva. Sziinterál a Kossuth-utóat és a városháza előtti teret szemelték ki. — A gázlámpák és akások igea alkalmasnak mutatkoztak erre a célra. — Egyszóval minden el volt rendezve s a betörést három héttel ezelőtt kellett volna végrehajtani, — de a pesti népbiztosok ügylátszik, több belátással bírtak, mint a néhai Hubert elvtárs, és joggal tartottak attól, hogy a franciák és szorobek némi kérékat okozhattak volna a becses vörös ihákban s így elejtették a tervet. A Dja Quijotához illő terv szerzői azóta már rövid uton átköltöztek a másvilágra, de a helybeli elvtársak még élnek és virulnak, mert nem ismeri senki őket. Pedig de jó volna megtudni, hogy kik ők, ha már itt van házájuk.

A gyárigazgató kalandja.

(Saját tudósításunk.)

Szabadka, augusztus 16

Este kilenora járt már az idő, amikor Seereiner gázgyárigazgató kocsijába ült, hogy telepi lakására hajtsa. Nem valószínű, hogy minden aggodalom nélkül dőlt a kocsis puha párnái közé, annak ellenére, hogy nem volt nála több pénz 8 koronánál azaz négy darab két koronásnál; (a féle „Kunbankók”, melyek Szabadkán sem érnek egy fabatkát.)

Azonban a ruháját féltette a gázdirektor, mert éppen a gyakori levétközvetésre gondolt, ez pedig a mai nehéz viszonyok között inkább érzékeny anyagi veszteség, mint szegény.

Hasztalan, csak haza kellett térni bármi áron is; jó, hogy nem gyalogszerrel kénytelen megtenni a nagy utat és azután nincs kizárva az sem, hogy a külvárosi fosztogatók némi respektussal viseltetnek a fogatossal szemben, eselleg megkímélik holmi érzékeny jelenetekről.

Szóval utnak indult Seereiner igazgató.

A vajgyárig nem történt semmi baj s már azt hitte, hogy esalt az előérzet, mely elindulás előtt aggodalomba ejtette, amikor az egyik sötét mellékutéból négy fegyveres ismeretlen ugrott elő, kettő közülük a lovak kantárszárát ragadta meg, a vezér pedig a meglepett igazgató mellének szegte fegyverét, a negyedik eikos pedig a kocsist vette pártfogás alá.

Természetesen pénzt követeltek a kedves emberek, akik ez esetben nem respektálták sem a fogatot, sem a tulajdonost. Seereiner az első pillanatban nem tudta, hogy mitévő legyen, hiszen a rablók szélvész módjára rehtáltak meg, de hamarosan mentőötlete támadt, elővonta belső zsebéből a pénzesztárcáját s a lehető legnagyobb hidegvérrel nyújtotta át a vezérnek a négy darab második boesájású janesi bankót. Most azután a fosztogatóknak volt okuk a

meglepetésre, akik a sötétben azt hitték, hogy legalább négyezer koronát végtak zsebre. Csak hogy a gázgyárigazgató nem volt kíváncsi a további fejleményekre, megbökte a kocsist, hogy hajtsen tovább, ez pedig nem volt rest, hanem a lovak közé esördített s a fogat gazdától, kocsitól lovastól együtt faképnél hagyta az utonállékat. Azek bizony vakarhatják a tarkóikat a rossz fogás öröme. Mit kezdjenek szegények az értéktelen papírrongyokkal? Nagyon egyszerű.

Váltsák be Kun Balásknál...

— Az Apáthy per felebezés alatt. A román haditörvényezékek Apáthy fölött kimondott ítélete felebezés folytán a bukaresti főhaditörvényszék elé került. A tárgyalása a vádlottat, a vád és védelem képviselőit fogják megidézni. Ítélethezatal előtt bizonyítási eljárás nem lesz. Az ítélettel kapcsolatban ismeretjük a román büntetőtörvény 10-ik, — a kényszermunkára vonatkozó — paragrafusát. Eszerint a kényszermunka az állami bányákban, vagy fegyintézetekben tölendő ki. Az elítéltek kemény elbánásban részesítendők. A kényszermunkára elítélteket a legnehezebb bányamunkára kell alkalmazni, vagy bányákban kívül közmunkára. Állandóan bilinesekben kell őket tartani. — Azek, akik bányákban dolgoznak, éjjel kieresztendők és börtöbbe zárandók, ilyenkor azonban a lábukat is meg kell bilineselni. Ez vár Apáthyra.

— Az oláhok egész Magyarországot megszállják. Memo Rossi sürgönyai Párisból a Gazetta de Popolonak, hogy miután a magyarok visszautasították a feltételek elfogadását, a románok megkezdtek Budapest után majdnem az egész magyar terület megszállását.

Betörés a Damjanics-utcában.

— Amikor a betörők

következtettek.

(Saj. tud.)

— aug. 16

Csütörtökről péntekre virradó éjjel ismeretlen tettesek betörték B. Mácsai János Damjanics-utcai rófo-üzletébe és onnan minden elemelhető dolgot elvittek, de szerencsére nem sokat, mert az üzlet tulajdonos okulva azon, hogy egyszer már kifosztották, jólére elraktározta áruát az udvaron levő raktárába.

A betörők ugylátszik a helyi viszonyokkal igen ismerősök voltak és egyáltalán nincs kizárva, hogy a pár hénnappal ezelőtt történt betörést is ők követték el. Az utcára szóló redőny závárait kivágták. lakatot letörték, a belső ajtó pedig álkulccsal nyitották ki. Az üzletben azonban kellemetlen esaladás érte őket, árut ugyanis nem találtak, csak némi selyem és bárosny maradókat vagy 2000 korona értékben, ezt elemelték, sőt még egy pár cipőre való bőrt is, amit egyik fők zugában találtak meg. Nem kimélték meg a rongyos bankókat sem, amelyeket dacára, hogy több darabban voltak, mégis elvitték.

A betörés egy kissé furcsa világot vet az egyébként forgalmas Damjanics utca éjjeli közbiztonságára.

Bonyodalmak az iskolák megnyitása körül.

(Saját tud.)

— augusztus 16

A helybeli tanintézetek megnyitása meglehetősen nagy fejtörést okoz az illetékes hatóságnak. Az iskolaépületek nagy részét ugyanis a katonaság részére foglalták le s mivel más beazállásolásra alkalmas középületek nincsenek a városnak, a katonaságot másutt az idej tanévben sem helyezhetik el. Így azután az iskolák megnyitása a jelen tanévben is ép oly nehézségek között történik, mint a megelőző évben. Munkatársunk ez ügyben kérdést intézett Mándics Mihály tanfelügyelőhöz, aki a következő információt adta:

„Az összes helybeli tanintézetek a tanügyi kormány utasítására szeptember 1-én nyilnak meg. Ez azonban aligha lesz koreestálvithető, már csak azért is, hogy az iskolaépületek tekintélyes része katonaság lakja; így azután az elemi népiskolákban is csak váltakozó rendezés szerinti kezdhetik meg a tanítók az oktatást. A banyavác szerb és magyar gimnáziumok feltétlenül megnyilnak, nekikülönben a kereskedelmi iskolák is; ellenben a leánygimnáziumi előadások egyelőre nem kezdődhetnek meg, miután ezen intézet tantermeiben a magyar főgimnázium növendékei nyernak oktatást, a leánygimnázium számára pedig ez időszereint nem adhat a város megfelelő épületet.

— Az állami (tanysai) népiskolák is rendez időben nyilnak meg. Miután azonban a nagyszáma tanysai iskolák vezetését egy igazgató aligha láthatja el, az illetékes közoktatásügyi hatóság 10 ko-

releire osztja fel a külterületi iskolákat. A tanügyi hatóság felhívására már elő is terjesztettem az ezen állásokra kijelölt tanítók névsorát. Azt hiszem, hogy hamarosan megkapom a további utasításokat is a tanügyi kormánytól.

?

A topolyai parkban nemcsak fű tenyészik, hanem eszterjék és fák is vannak benne.

A topolyai parkban sétálni is szoktak. Némelyek délelőt, mások délután, a parkör azonban dél-élelőt is, délután is végiggyalogol, vagy tehens fogatjával végigkoszoszik benne.

A napokban egy ur rótt a topolyai parkot. És délután, nyolc óra körül az ur hátul sétált és minduntalan az óráját, meg a fóképut nézte; az ór tehénhajtó ostorral a kezében közösen és ő is a fóképura figyelt, a fóképura előtt kint, az utóan egy kőtenyes, papucos — leány koptatta a „járót”.

Az ur nem jött előbbre, az ór egy esőpett se igyekezett ki, a leány nem indult a parkba.

Az ur végre mégis kifelé tartott. A parkörhöz érve végignéztek egymást. Az ur dühöse nézte végig az órt, az ór meg lesajnálva nézte vissza az urat. És az ur elől, az ór hátul haladva, mindketten a fóképura felé tartottak.

A fóképurahoz érve, az ur kilépett és elégedetlenül hazafelé indult, az ór megelégedve bezárta a kaput, a leány meg — papucsai-val ritmikusan zajt ütve — két jóképű topolyai legény között egy másik utca felé haladt...

NAPI HIREK.

Szent Rókus ünnepe. Szabadka katolikus közönségének ünnepe van ma. Nagy tömegekben hullámszik a hívésereg a Rókus kápolnáska körül, melyet a nagy pestisvérsz mutával fogadalomból börtönt össze a város kieszinyagyja. Az egyházi ünnepek több napig tartanak, a mai napot azonban polgárilag is igen sokan ünneplik.

Személyi hír. Redoszávyevics Márk kapitány, a katonazenekar vezetője, kinek sokan halálhírét költötték már napok óta, — mint ma megtudtuk nagyon jól érzai magát.

Kinevezések a városküzében. Birnatek Ede, a javadalmi hivatal főnöke leköszönt állásáról. A mai tanácsülésen a javadalmi hivatal főnökévé Reiner Fülöp irodai igazgatót nevezték ki. Irodai igazgató lett Alekszies Radován végrehajtó, ennek helyére Imrics Nándor ellenőrt és ennek helyére Lámitz Mihály irnokot nevezték ki.

A fegyverszüneti bizottság munkájának megszüntetése. A fegyverszüneti bizottság Spasból elköltözött. A német bizottság székhelye Düsseldorf, a szövetségesek fegyverszüneti bizottságának székhelye Köln. A békeszerződés ratifikációja után mindkét bizottság be fogja szüntetni munkáját.

„Én vagyok a falu rozsa egyedül!” Régen volt már a Katolikus Legényegyesületnek olyan előadása, amely iránt akkor lett volna az érdeklődés, mint a „Faluroszsa” iránt, mely augusztus 20-án lesz megtartva. Bizonyítja ezt az is, hogy olyanok is, kik eddig nem szokták az egyesület előadásait látogatni, most tömegesen vesznek, és jegyzetetik előjegyeiket. Nagyban fokozza az érdeklődést az is, hogy Gőncz Sándor szerepét Torma Zsiga játssza s éneklie a legszebb népdalokat, melyek a darabban előfordulnak: „Én vagyok a falu rozsa”... „A Csap utcán véges végig”... „Megállok az udvarodon”... stb. Most igazán szíve mélyéből fogja énekelni Torma Zsiga, hogy: „El-szállok egy zöld erdőbe zokogva, Fészket rakok egy nefelejcs borkorba!” — mert most busuzik el Szabadka közönségétől, amelyikhez hat év szép emlékei fűzik. Szegeden rak magának és családjának új fészket és lésitit új otthonát.

Óriási áradások Morvaországban. Brünnből jelentik, hogy északi Morvaországban az áradások által okozott kár pénzértéke 150 millió korona. — Mintegy 400 ház elpusztult a vízben.

Bécs ellátása. Ujabb hírek szerint Bécs ellátása nagyon jó. Élelmiszerekkel el vannak látva, az ellátást azonban bármely pillanatban teljesen meg lehet akadályozni. Ez a körülmény azonban két irányban alkalmas a politikai irányítására. Az élelmiszer megakasztásával való fenyegetéssel akadályozzák meg a bolszizmus kitérését, viszont a bécsiek a bolszizmussal fenyegetve, igyekeznek minél jobb ellátást biztosítani a városnak. A bécsiek amerikai lisztet és húst kapnak, rengeteg rizs van, közellátásra szorulóknak 440 koronás, üzletekben jegy nélkül 16 koronás árban. Bécs tele van idegenekkel, főleg magyarokkal.

A „román” Temesvár. Most, hogy Temesvár már másodszor ostromolt gazdát, nem lesz érdektelen, ha közöljük, az 1918. évi dec. 21-iki népszámlálás adatait. — A város összlakossága: 73.985 lelket számlál. Ebből 32886 a férfi (44,4 százalék) és 41.099 nő (55,6 százalék). Nemzetiség szerint: Magyar: 41.981 (56,6 százalék); német: 20.342 (27,5 százalék); román: 6053 (8,1 százalék); szerb: 2115 (3,6 százalék); zsidó: 2175 (2,9 százalék).

A virzsínia vége. Hiteles híreink szerint a békében annyira kedvelt virzsíniazivarok gyártását teljesen beszüntették. Ezzel megszünt sok dohányosnak az a nagy, szinte kiundhatatlan gyönyöre, melyet a furesa „vergónia” szipákolása okozott.

Műkedvelő favágók. A nagybecskereki nagyerdő eltűnt, nagy fát mind kivágták. Kell társulanyagoknak. Mint érdekeséget említjük meg, a favágást jórészt műkedvelő favágók teljesítették, akik a várostól minden három öl után egy ölet kaptak fizetés gyanánt. Volt a műkedvelő favágók között egy volt őrnagy, két gimnáziumi tanár, velt vármegyei tisztviselők, vasuti tisztviselők stb. Nem annyira műkedvelésből vágták naphosszat a fát, hanem — hogy

legyen egy kis fa tétre. Volt a műkedvelő favágók között egy, aki éjjel-nappal künn volt, egy kunyhóban lakott: vigyázott a levágott fára, nehogy ellopják...

Agyonlőtte a saját gyermekét. Bécsből jelentik: Borsalmas szerencsétlenség történt a múlt héten a stájerországi Hartbergben. Ertl Ferenc földbirtekos észrevette, hogy az egyik cseresznyefán egy gyerek van. Abban a hiszemben, hogy az egy tolvaj, kihozta vadászfegyverét és a cseresznyefa felé lőtt. A gyerek leesett a fáról. Borzalommal látta ekkor Ertl, hogy a saját gyermekét lőtte agyon. A gyerek még a szülői ház konyhájáig saját lábán ment, ott összeesett és mire az orvos megérkezett, meghalt. A fiúcska a polgári iskolába járt Hartbergben. Holttestét a halottaskamrába szállították, ahol felhosszolták és nagy részvét mellett temették el. Az eljárás megindult az apa ellen.

Meghosszabbították a Magyarországon lévő vagyontulajdonosok határidejét. A jugoszláv állampolgárok Magyarországon lévő vagyonaiknak, ingóságainak, értékeiknek, hadikölcsönkötvényeinek stb. biztosítását célzó összeírás határidejét, tekintettel a jelentkezők nagy számára, dr. Matievics polgármester felszólalásáig, folyó hó 19-ig meghosszabbította. Az összeírást az e célra kirendelt bizottság a városházán a közgyűlési teremben végzi.

Kivándorló erdélyiek. Nagyszombatból kapjuk a hírt, hogy az első kivándorló vonat, mely 45 személyszállító kocsiából állott, elhagyta Nagyszombant. E szerint azok az erdélyiek távoztak akik nem akarnak román impérium alatt élni.

x Allatorvosi rendelő és lópatkoló iskola Szabadka, I. kör, Asztalos-utca 305. Telefon 570. Rendelés bajáró beteg állatok részére és lópatkolás hétköznapokon d. e. 7-12 ig. d. u. 2-5 óráig. Sürgős esetekben a nap bármely szakában. Kemény allatorvos.

x Dr. Csajkás Balázs orvos v. klinikai asszisztens, bőrgyógyász, urológus, nőgyógyász. Rendel: VI. kör, Térz tér 11. d. e. 3-9, d. u. 2-4 ig. Vérvizsgálat (Wassermann). Telefon 66.

x Dr. Bihari Lujza fogorvos hazaérkezett és rendelését ismét folytatja Popovics-féle házában, Főter (Vukovics Garó üzlete fölött.)

x Dr. Vécsei Jenő orvos rendelője nemi beteg részére. Lakása: VI. kör, Mária Terézia-tér 12., Vojnich Pirocska-féle ház. Rendel: d. e. 7-9 ig; d. u. 2-től fél 4-ig és 5-7 ig.

MOZI.

A Liffa-Mozi műsorából:
A Tancosnő szállítási akadályok folytán más alkalommal kerül színi. Helyette pénteken, szombaton és vasárnap **A végrendelet**, Pakots József regénye 4 felvonásban. Főszereplő: Hollay Kamilla, a legbájosabb művésznő. A végrendelet a művészi filmjáték és rendezés bravuroso alakítása, mely a legjobb francia

filmmel versenyezhet. A Liffa-Mozi ezen ujdonsága még nem volt Szabadkán bemutatva.

A Korzó-Mozi műsorából:

Szombaton és vasárnap 16. és 17-én Henny Portea fellépésével a „Vér bosszuért kiált” Henny Portea ebben a darabban a legszebb alakítását nyújtja. Egy szenvedő leány szerepét játssza, aki sokat szenved a családja nehezede átok sulya alatt.

Nyomatott a Szent Antal Nyomdában Szabadkán. —

Mezőgazdasági Gépgyár és Vasöntöde Részv. Társaság

Szabadka, Majsai-ut.

Sürgönyeim: Ferrum.
Városi műhely Ódor u.
Postafiók száma: 1.
Telefon szám: 8-40.

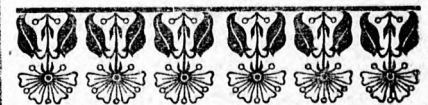
Vállaljuk teljes gyári üzemek

GÉP-berendezését

A szükséges gépek minta, rajz vagy magyarosát szerinti konstruálását.

Mindennemű gépek és gép-részek átése.

Vas-és fémöntés

Kalacábés tők

Dr. Massanek kertészettől. Megrendelhető: hétköznap délelőtt 132. sz. telefonon.

Tiszta

gyapjuszövetek, bélések, selymek lisztetek, és minden-
nemű

mosóárak eladása

nagyban és kicsinyben, legolcsóbb árak mellett

Strassernál

IV. kör, Damjanich-u. 62. szám, a tanítónőképződe átellenében. —

Értesítés

Mintán most már másodízben sikerült nagyobb mennyiségű szines főr. szövetet beszereznem a következő három olcsó árba osztottam be.

I. osztály 3 méter szövet hozzávaló béléssel 875 K.	II. osztály 3 méter szövet hozzávaló béléssel 660 K.	III. osztály 3 méter szövet hozzávaló béléssel 560 K.
--	---	--

Ajánlom a nagyérdemű közönség szives figyelmébe, míg a választék tart.

B. Mácsay János,

(Nőjesei fűszerkereskedő mellett)

SPITZER-féle lisztárjegyzék

(a csirke-piac melletti kisközközi raktárban.)

Mai legolcsóbb lisztárak:

Legfinomabb griszes 0-ás liszt kg-ja:	K. 3.60
fehér főző	" " 2.60
Kenyér	" " 2.00
Barna buza kenyér	" " 1.60
Fehér rozs kenyér	" " 1.60
Takarmány liszt (Derec)	" " 1.20
Korpa	" " 1.00

Kereskedők, sütők és cukrászok megfelelő árendemény **Spitzer Mór**
 Telefon 3-88. Terézia tér 83.

uvarozást
 helyben és vidékre elvállal:
BERE és TÁRSA
 Miklós-u 42. Telefon 305.

motorbenzin

kapható
BÁNÓ és BRÖDER cég
 raktárában.

Veszünk:

Repeét és más olajmagvakat, valamint mindenféle olajpogácsákat minden mennyiségben.

Eladunk:

„Luxin” égsolajat, szappanfőzésre alkalmas növényzsírt és olajakat

(hordótételekben, vagy teljes koszirakománnyal) és takarmányelkeket

Nagybeeskereki Tengerifeldolgozó és Olajgyár Rt.

Nagybeeskerek.
 Telefon 208 sz. sürgönyeim Exokáhá

Weitzenfeld és Tsa

cégnél Szabadka, városi bérpalota.

Gazdasági cikkek:

Léistráng, kőfűfék, rudaló kötél, hálháló gabonás

zsákok,

ponyvák, kenderkötélek, ruhasszíri, géphajtó és esomegaló kötelek; zsákmadzag, dohány.

kőveköttő, és redőny-zsinorok.

Kender-kóc, tömlők, géphajtó

hevederek,

mindennemű zsinegek, szalma zsákok, redőny hevederek.

Napellenző sátorvászon ponyva szövet

a legjobb kivitelben kaphatók.

A Goldmark

női kalapüzlete teljesen

feloszlik.

Az összes ujjonnan érkezett és raktáron levő gyász-, tagal-, bányász- velour- és gyermekkalapok, fejkötők, gyermekgarnitúrák (muff és boa) kalapdíszek, melyen beszerzési áron alul adatkak el. Csak rövid ideig tartó hatóságilag engedélyezett végkiársvitás.

Malusev iroda hirdetései.

Kadikölesén kötvény eladását és vételét közvetitem.

Szab. dalmazott és jól jövedelmező gyógyszer tulajdons eladó.

Bort, palinkát, ezefrét borseprőt és romlett bor eladását és vételét közvetitem.

Maganjaro 8 ló erős Locomobil 6000 kor-ért eladó. 483

Borbélyület berendezés teljesen jó karban eladó. 483

Wesselényi-uten eladó egy ház 32,000 kor és azonnal átvehető 3 szoba, pince, istálló. 434

Ház nagy telekkel 2 szoba lakással, istálló, kamra, sertés éli, pince, esővizcsut, villanyvilágítás luszterekkel. 100,000 kor. 30,000 banktelherrel eladó és azonnal átvehető. 408

Ház eladó teljesen jó karban, lehetőleg azonnal átadó 70000 kor.

Házak vannak eladók és azonnal átvehető. 400

Gyártelepnek megfelelő telek, ahol 14 szoba és 8 konyha van, eladó. Megközelíthető a vasutról és a városból is. 900 □ öli. Iparágány bevezethető. 418-485

Ezen rovatban mindazon egyének felveendőik kik komoly házassági szándékkal fordulnak a fenti irodához.

Házassági rovat.:

Férhezmenne egy 33 éves vagyos elvált uriaszony hozzá illő 40-45 éves uri emberhez. 1

Nősülne egy állami hivatalnok kinek havi 1800 korona jövedelme van. 2

Nősülne egy 27 éves állami hivatalnok. 4

Férhezmenne egy szerény igényű felétlen jó családból származott 25 éves uri leány. 3

Becsenyi-utlán a velt zálogházban

két üzlet

helyiség

folyó évi november 1-ére

kiadó.

Tudakozódní lehet Vörösmarty u. 23

Élesztőárusítás.

A jó hírnévnek örvendő Neumann-féle tiszta

szeszélesztő

naponta kapható

HERCL VILMOS-nál

az aradi Neumann Testvérek cég képviselője. Gyártelepét Kölesey-u. 248.

— Főpostával szemben —

Telefon 88. Telefon 88. Ugyanott nagy ládák kaphatók.

APÓ HIRDETÉSEK.

Hirdetési ügyekkel csak a Kiadóhivatal foglalkozik.

Egy ügyes cukrászsegéd azonnali felvételre ajánkozik. Cim I. kör Wesselényi u. 210 sz 1191-2

Menekült kath papnak birtokomon lakást adnék, hol misézhet is. Cim a kiadóhivatalban. 1189-2

Takarítónőt egész napra felvesz Schaffer Géza fogtechnikus Kosuth-u. Prokesch ház. 1183-2

Egy bernáthegeyi kutya 3 hónapos eladó Bercesényi-u. 573. 1186-2

Vamtelek pusztán 40-10 és 18 lánco föld megfelelő gazdasági épületekkel együtt eladó. Bővebb felvilágosítást sd. Rajesies József Zombori ut 245 sz. 1185-2

Egy jókában levő ház nagy kerttel eladó. III. kör, Forrás-u 561 a. 1156-6

Német kisasszony 3 éves kis film mellé azonnal felvétetik. Rudics Ignácus Zenta 1153-3

Egy ügyes cukrászsegéd és egy cukrásztanonc felvétetik Fieresz cukrászdájában. 1127-6

Vaskereskedő állványok és pulatok teljesen jó karban nagyobb vaskereskedéshez eladók. Ohrman Álmán özégénél Szabadkán. 1192-5

63 kor. isne föld Szenttamáson hasznabérba adandó, Feltételek dr. Singer Béla ügyvéd irodájában (Edény-piac) megtudhatók. 1193-2

Előnyös NAGYBANI

ÁRAKON KAPHATÓ

a szabadkai

Klotildgyár gyártmány

Rézgálicz-vassgálicz

Kénsav

Magcsávázó-szer,

továbbá

Sósav

Kékitő I-a fél kg-os üvegben

Marószóda lukovázi

Kátrányos papír

Kocsikenőcs szavatolt két-ránymentes

Gépolaj VI. számu

Repceolaj világos, szagtalan

Karbid 60 kg-os hordókban

Darabos keményítő

I-a 70 kg-os ládákban

Burgonyakeményítő

liszt I-a 75 kg-os zsákokban

Eczetsav eredeti ólomzárólt

Kénlap I-a olasz kénből.

Szegedi paprika ólomzárólt

Gyertya

TRAFIKANT-nál

Püzfás-utca 308. Telefon 4-65 sz.